

FOP DE FISCUS EN WORD BELG

Tips voor hoogvermogenen die hun erfenis veilig willen stellen

Vermogenden trekken naar België. Daardoor besparen zij op successierechten en omzeilen de Nederlandse heffing bij vererving.

Aertjan Grotenhuis

Het Nederlandse successierecht loopt voor kinderen op tot 27 procent van de erfenis; vreemden betalen tot 68 procent. Dat is veel als je miljoenen euro's bezit. Zelfs onrechtvaardig veel, zo menen de meeste vermogenden.

In Vlaanderen kan men belastingvrij of tegen een tarief van 3 of hooguit 7 procent schenken en vererven. Je zou dus zeggen dat vermogende Nederlanders in de eindfase van hun leven snel even naar België moeten verhuizen om daar de erfenis af te rekenen. Zo simpel ligt dat niet. De overheid heeft tegen die vorm van belastingontwijking een dam opgeworpen. De Nederlandse fiscus houdt gedurende tien jaren na de emigratie een claim op de erfenis. Het was lang de vraag of die rem op een verhuizing binnen de Europese Unie toelaatbaar was. Onlangs bleek dat de Euro-

peese rechter in Luxemburg met die rem geen problemen heeft.

Er zijn nog wel enkele andere struikelblokken rond fiscale emigratie maar de slimste fiscalisten schrik je daar niet mee af. In elk geval niet de nu in Oud-Turnhout wonende oud-notaris Evert Kwakernaak die graag schiet in belastingheffingen die hij onrechtvaardig vindt.

Bij het laveren tussen de klippen van het Nederlandse en Belgische recht, moeten de geëmigreerde Nederlanders eerst onder de algemene Belgische regels voor verervingen en schenkingen uit zien te komen. „Die stammen nog uit de tijd van Napoleon en zijn hopeloos verouderd”, aldus de oud-notaris. „De in België wonende en onder huwelijkse voorwaarden getrouwde Nederlanders gaan de grens over naar een gespecialiseerde Nederlandse notaris. Daar doen zij onder Nederlands recht een herroepbaar aanbod aan de kinderen om hun een schenking te doen. Vaak gaat het om tientallen miljoenen euro's.”

De in Nederland wonende kinderen weerstaan de verleiding die schenking meteen te aanvaarden. Daardoor gebeurt er fiscaal nog niets. Het geld ligt bij de ouders in België dat geen vermogensbelasting heft. De kinderen hebben geen belastbaar vermogen voor de Nederlandse vermogensrendementsheffing (box 3). De kinderen geven wel een volmacht aan de notaris zodat die de schenking op elk moment namens hen kan aanvaarden. Dat moet dan gebeuren vóór het overlijden van een van hun ouders.

Als ook de akte vóór het overlijden in België

wordt geregistreerd, dan heeft de hele overgang van het vermogen van ouders naar kinderen 3 procent gekost. Laten de kinderen zich door onvoorzien overlijden van hun ouders verrassen, dan gaat de vlieger niet op.

Natuurlijk kunnen zelfs zorgvuldige planners hun dood niet altijd van te voren zien aankomen. Ook daar is aan gedacht. Men kan bij Belgische banken een verzekering sluiten voor het geval men sterft zonder voorafgaand contact met de Nederlandse notaris.

Omdat de hele zaak in werkelijkheid net iets ingewikkelder in elkaar zit, is het opzetten van de constructie werk voor specialisten. Die doen er wat geheimzinnig over als u niet tot hun doelgroep behoort. Belastingadviseurs koesteren de exacte receptuur van zo'n belastingconstructie als een bedrijfsgeheim. Verder roepen ze het bestaan van deze ontwijkingsmogelijkheid niet van de daken omdat zo iets staatssecretaris Jan Kees de Jager (Financiën) zou dwingen deze ont-snappingsroute dicht te timmeren.

Evert Kwakernaak kent deze remmingen niet: „Ik ben maar een amateur, ik heb geen adviespraktijk te beschermen en heb zelfs geen dossiers onder mijn hoede, al help ik wel mensen die aan komen lopen. Als 81-jarige heb je niet zulke grote ambities meer. Binnenkort beschrijf ik de zaak open en bloot in het *Nederbelgen Magazine*.” Dat blad bestaat echt en ook dat schrijven moeten we letterlijk nemen want Kwakernaak gebruikt computer noch typemachine.

Er zitten nog wat haken en ogen aan de constructie. De eerste is de tienjaarstermijn die de Nederlandse fiscus stelt. Wie oud genoeg is om miljoenen te bezitten, is misschien al te oud om nog redelijk zeker te zijn van meer dan een vol decennium levenstijd. Daar is wat op te vinden.

Als men al enkele jaren in België woont, doen de autoriteiten er niet moeilijk over om u bij tennende gezondheid gezwind tot Belg te naturaliseren. Er is zelfs een speciale wet voor dergelijke SnelBelgen. Na zo'n rappe naturalisatie heeft men formeel niets meer te maken met Neder-

land, zijn belastingwetten of de Belastingdienst.

Het tweede probleem kan ernstiger uitpakken. De kinderen moeten aan de constructie meewerken; allemaal en de hele tijd. Met één of twee eigen kinderen is dat nauwelijks een probleem. Ze worden immers zelf beter van de hele opzet.

Maar de situatie kan anders liggen bij ouders die uit verschillende huwelijken kinderen hebben. Dan stuit je sneller op gespannen verhoudingen waarbij een van de kinderen de anderen vroeg of laat een hak wil zetten. De constructie is overigens niet alleen in België maar is ook in veel andere landen mogelijk. Ze werkt echter niet in Duitsland en Spanje.

Kwakernaak is ondanks zijn leeftijd nog dagelijks bezig met de verfijning van de constructie. Misschien doet hij dat niet lang meer vanuit zijn Belgische villa. De jaren gaan tellen en hij slaat de seniorenhuisvesting in Nederland heel wat hoger aan dan in België. Misschien komt er in Noord-Turnhout weer een villa vrij.



Huis te koop in Oud-Turnhout. (Foto Aertjan Grotenhuis)

